

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA**

Enhet 2

DOM
2015-06-05
Meddelad i
Uppsala

Mål nr
1965-15 E

SÖKANDE

Cramo AB, 556104-3539
Box 4027
169 74 Solna

MOTPART

Arboga kommun, 212000-2122

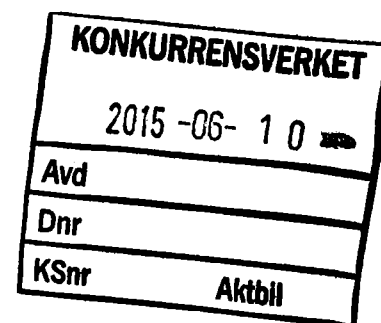
Ombud: Anders Melkersson och Maria Söderberg
Upphandlingsenheten
Västra Mälardalens Kommunalförbund
731 85 Köping

SAKEN

Upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

BAKGRUND

Arboga kommun (kommunen) har genomfört en upphandling avseende inhyrning av mindre grävmaskiner, dnr VMKF-U 2015.29. Kommunen har fattat tilldelningsbeslut och antagit anbudet från Rikard & Fredrik Maskin AB (RF Maskin).

YRKANDEN M.M.

Cramo AB (bolaget) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att kommunen ska medge att bolaget får rätta de uppenbara fel som gjorts i anbudet. Till stöd för sin talan anför bolaget i huvudsak följande.

Bolaget har rätt att komplettera sitt anbud. Enligt punkt 2.3 i förfrågningsunderlaget, "Rättelse och förtydligande av anbud", kan beställaren medge att anbudsgivare får rätta en uppenbar felskrivning eller felräkning eller annat uppenbart fel i anbudet. Beställaren kan också begära att ett anbud förtydligas och kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Att bolaget förbisett att skriva på anbudet och att skicka med intyg från underleverantörer måste anses som uppenbara fel. Detta påverkar inget övrigt i anbudet som gällande pris eller villkor för affärens genomförande.

RF Maskin har lämnat ett felaktigt anbud genom att avseende punkt 2.1.4, "Leverantörens tekniska och yrkesmässiga kapacitet samt yrkeskunnande", kryssa i nej på frågan "Avser anbudsgivaren att använda annan leverantörs kapacitet för att uppfylla ställda krav och har bevis som styrker uppgiften bifogats?", för att sedan på punkt 2.2.7, "Underleverantörer", kryssa i att kraven uppfyllts och hänvisa till underleverantören Hyrcenter.

Kommunen bestrider bifall till bolagets ansökan. Kommunen yrkar i första hand att bolagets begäran om överprövning avvisas och i andra hand att den avslås. Till stöd för sin talan anför kommunen i huvudsak följande.

RF Maskin har i sitt anbud angivit att underleverantör avses användas och har till anbudet bifogat handlingar som visar att företaget förfogar över underleverantörers kapacitet. RF Maskin har i enlighet med 11 kap. 12 § LOU visat att företaget förfogar över nödvändiga resurser när kontraktet ska fullgöras, vilket angivits i anbudet.

Bolaget har i sitt anbud angivit att det avser att använda sig av annat företags kapacitet men har inte till anbudet bifogat uppgift som styrker att bolaget förfogar över annans kapacitet i enlighet med förfrågningsunderlaget och 11 kap. 12 § LOU. En upphandlande myndighet kan i enlighet med 9 kap. 8 § LOU begära att ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Om kommunen skulle ha tillåtit bolaget att komplettera sitt anbud med dessa uppgifter skulle bolaget ha särbehandlats då RF Maskins anbud kvalificerats för utvärdering. En komplettering skulle även kunna ha haft en direkt inverkan på upphandlingens utgång.

Enligt förfrågningsunderlaget ska anbud undertecknas av för anbudsgivaren behörig företrädare. Bolaget hade i denna upphandling valt att lämna sitt anbud elektroniskt via beställarens upphandlingsverktyg TendSign. Av uppgift från bolagets inlaga bekräftas att bolaget inte undertecknat sitt anbud. Om kommunen skulle ha tillåtit bolaget att komplettera sitt anbud med undertecknande skulle detta innebära att kommunen medgivit komplettering av ett skall-krav.

DOMSKÄL

Förvaltningsrätten ska ta ställning till om det finns skäl att enligt LOU ingripa mot kommunens upphandling med anledning av de grunder bolaget anfört.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska en upphandlande myndighet behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. I 16 kap. 6 § LOU anges att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Bolaget har i målet anfört att RF Maskin har lämnat ett felaktigt anbud genom att felaktigt kryssa i frågeformuläret såvitt gäller åberopande av annat företags kapacitet. Kommunen har häremot invänt att RF Maskin i sitt anbud har angivit att underleverantör avses användas och till anbudet bifogat handlingar som visar att företaget förfogar över underleverantörers kapacitet. Av anbudsformuläret framgår dels att RF Maskin såvitt gäller krav och prövning av leverantör (2.1) har intygat att företaget har erforderlig teknisk och yrkesmässig kapacitet samt yrkeskunskande, dels att RF Maskin svarat nej på frågan om man avser att använda annan leverantörs kapacitet (2.1.4). När det gäller krav och prövning av föremålet för upphandlingen (2.2) har däremot krav på underleverantör valts (2.2.7) och handling bifogats som visar att RF Maskin förfogar över underleverantörens kapacitet. Vad bolaget har anfört om fel i RF Maskins anbud visar enligt förvaltningsrätten inte att kommunen brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i lagen genom att inte förkasta anbudet från RF Maskin.

Bolaget har av kommunen inte kvalificerats eftersom något intyg inte lämnats om att bolaget förfogar över annat företags kapacitet samt för att bolaget inte rätteligen undertecknat sitt anbud.

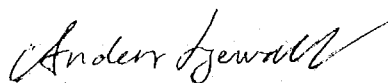
Det är i målet ostridigt att bolaget inte uppfyllt förfrågningsunderlagets krav på att till anbudet bifoga handling som visar åtagande från företag vars ekonomiska, tekniska och yrkesmässiga kapacitet åberopas enligt 11 kap. 12 § LOU. Det är också ostridigt att bolaget inte undertecknat sitt anbud i enlighet med förfrågningsunderlagets krav.

Bolaget har anfört att misstagen utgör sådana uppenbara fel som avses i förfrågningsunderlaget (2.3). Villkoret i förfrågningsunderlaget följer av 9 kap. 8 § LOU. I bestämmelsen anges att en upphandlande myndighet får tillåta att en anbudssökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar fel-skrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet. Vidare anges att myndigheten får begära att en anbudsansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Förvaltningsrätten noterar att ovanstående bestämmelse ger den upphandlande myndigheten möjlighet att tillåta en anbudsgivare att genomföra rättelse av ett uppenbart fel i anbudet och att förtydliga eller komplettera anbudet om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Någon skyldighet för myndigheten att låta anbudsgivaren rätta, förtydliga eller komplettera anbudet föreligger dock enligt förvaltningsrätten inte. En anbudsgivare har inte heller någon rätt att få till stånd en sådan rättelse (se Rosén Andersson m.fl., Lagen om offentlig upphandling. En kommentar, s. 365, Norstedts juridik 2013). Därtill kommer att den upphandlande myndigheten riskerar att bryta mot likabehandlingsprincipen i LOU genom att låta en anbudsgivare komplettera ansökan så att skallkraven uppfylls i efterhand.

Eftersom bolagets anbud förkastades då det inte uppfyllde förfrågningsunderlagets skall-krav och kommunen inte var skyldig att låta bolaget rätta, förtydliga eller komplettera anbudet, saknas skäl för förvaltningsrätten att ingripa mot kommunens upphandling. Bolagets ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU)

Anders Lagerwall

förvaltningsrättsfiskal

Målet har handlagts av Carl Martin Gölstam.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nå för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

